

TIPS IN HET NATIONAAL PARK LAUWERSMEER

HEERLIJK WANDELEN

In Nationaal Park Lauwersmeer kun je prachtig wandelen! Bewandel het Kabouterpad, de belevingstocht Lauwersom of ervaar de duisternis en wandel onder de sterren. In het activiteitencentrum Lauwersnest zijn verschillende wandelkaarten verkrijgbaar voor zowel korte als lange afstanden.

JEEPSAFARI

Ontdek de wildernis en ga op jeepsafari met de boswachter! Stap in een klassieke Land Rover en kom op plekken waar je normaal niet mag komen. Loop voor info en boekingen binnen bij Beleef Lauwersoog.

DARK SKY PARK

Het Lauwersmeer is een van de laatste plekken in Nederland waar het zo donker wordt dat je alles ziet. Ga 's nachts op avontuur en ervaar een heldere sterrenhemel. Op sommige dagen is hier zelfs het Noorderlicht te zien!

UITKIJKPUNTEN EN VOGELKIJKHUTTEN

Geniet van het uitzicht en bewonder alle vogelpracht vanuit de uitkijkpunten van Staatsbosbeheer. In deze wildernis van water, eilandjes en ruige riet- en graslanden broeden ruim 100 vogelsoorten. Een overzicht van de uitkijkpunten zie je op de kaart.

Hemelplatform

- Uitzichtoren Achter de Zwarzen: *alleen te voet te bereiken vanaf de parkeerplaats bij Suyderoogh*
- Uitzichtoren Vlinderbalg
- Uitzichtoren De Baak
- Kijkheuvel Ezumakeeg Noord
- Kijkheuvel Rechtheid
- Vogelkijkhut Sylkajút
- Uitzichtplateau Zomerhuisbos
- Observatietoren Ballastplaatbos
- Observatieplateau De Rug
- Vogelkijkhut Jaap Deensgat

VOGELPRAAT

Nieuwsgierig van aard? Kom dan elke eerste zondag van de maand naar activiteitencentrum Lauwersnest. De boswachter vertelt jou alles over de vogels die op dit moment in het gebied verblijven. Aanvang: 13.30 uur

ACTIVITEITENCENTRUM HET LAUWERSNEST

Het ideale startpunt om het gebied te verkennen. Zowel in het Lauwersnest als in de directe omgeving is van alles te zien en te beleven. Leuk voor jong en oud! Ook biedt Staatsbosbeheer vanuit het Lauwersnest een groot aantal excursies aan.

ETEN EN DRINKEN

Stil de honger en les de dorst bij de gezelligste restaurants in de buurt. Rondom het Lauwersmeer zijn er genoeg te vinden. Kijk uit over het meer bij Restaurant het Boze Wif of geniet van verse vis bij Schierzicht of 't Ailand in Lauwersoog. Het is ook goed toeven bij het Raadsel van de Wadden in Oostmahorn. Gerookte paling haal je bij Palingrokerij Postma in Zoutkamp, waar groepen op afspraak ook een rondleiding kunnen krijgen.

OP HET WATER

Ga terug in de tijd en stap aan boord van De Vlinderbalg. Tijdens een 2,5 uur durende tocht vertelt de kapitein 'het verhaal van het Lauwersmeer'. Een verhaal over natuur, cultuur en geschiedenis. Opstapplaatsen: Oostmahorn en Lauwersoog.

EINDELOOS FIETSEN

Fiets eindeloos door de indrukwekkende natuur. Fiets bijvoorbeeld een rondje Lauwersmeer (45 km) en kom onderweg oog in oog te staan met Schotse Hooglanders of Konikpaarden.

50 jaar afsluiting van de Lauwerszee

foto: AVIODROME Lelystad

Euwenlang was het op de Lauwerszee een drukte van belang. Visserij was een manier van leven voor de oeverbewoners, al bood het geen riant inkomen. Na het voltooiën van de lagere school gingen jongens al aan boord bij hun vader om het gezinsinkomen aan te vullen. Het dorp Zoutkamp ademde visserij, maar eind jaren '60 van de twintigste eeuw kwam hier door de afsluiting van de Lauwerszee een einde aan.

HARD BESTAAN

De herinnering aan de bloeiende visserij in Zoutkamp roept onder oud-vissers nostalgische gevoelens op. Met weemoed denken zij terug aan de bedrijvigheid in hun thuishaven en de borrel in het café op zaterdagmorgen. Toch was het vissersbestaan vooral hard werken. Afhankelijk van het tij voeren de vissers de Lauwerszee op om garnalen te vangen. De zware netten moesten handmatig worden binnengehaald. Amper beschermd tegen de elementen werden de handen van de vissers getekend door het snijdende touw. De kleding bood ook geen weerstand tegen het zoute water. Wanneer de boot de thuishaven binnen-

voer stonden de broeken van de vissers stijf van het zout. Aan de andere kant van de Lauwerszee lag het piepkleine dorpje Oostmahorn, haven van de veerdienst naar Schiermonnikoog en van de bekende reddingsboot Insulinde, waarmee de legendarische schippers Toxopeus talloze reddingen verrichtten op de Waddenzee. Ook in Oostmahorn was men verbonden met de zee.

HET EINDE VAN DE LAUWERSZEE

Na de watersnoodramp van 1953 besloot Rijkswaterstaat dat de kustlijn in Nederland aangepakt moest worden. Voor het Lauwerszeegebied zag Rijkswaterstaat twee opties: ophoging van de dijk of afsluiting van de zeearm. Vooral aan de Friese zijde van het gebied waren er onder de bevolking veel voorstanders voor een afsluiting, maar aanvankelijk koos de overheid voor de goedkopere optie: het versterken van de dijken. Na fel protest uit Friesland besloot de regering in 1960 echter om de Lauwerszee toch af te sluiten met een dertien kilometer lange dijk. In Zoutkamp werd met afgrijzen gereageerd op deze keuze.

Op 23 mei 1969 werd de Lauwerszee, onder toezien oog van koningin Juliana en met een feestelijk ceremonieel, definitief gesloten. De vissers uit Zoutkamp deelden niet in de feestvreugde. Met de vlaggen halfstok waren zij vroeg die ochtend uitgevaren om het ceremonieel gade te slaan. Het protest haalde niets meer uit, om zeven uur 's ochtends was de afsluiting van de Lauwerszee een feit. Begaan met het lot van de vissers bracht de koningin later die dag een bezoek aan Zoutkamp. Het bezoek viel niet in goede aarde: de vissers keerden de koningin de rug toe.

EEN NIEUWE START

Tijd om te berusten in hun lot hadden de Zoutkamper vissers niet, want er moest brood op de plank komen. Een aantal vissers vertrok naar de nieuwe haven in Lauwersoog. Deze haven was aangelegd om de Zoutkamper vissers, maar ook de Oostmahorner veerdienst en het reddingsstation een alternatief te bieden nu de thuishavens niet langer toegankelijk waren. Het betekende een enorme aanpassing voor de Zoutkamper vissers. Hun oude schepen waren toegerust op de Lauwerszee en waren minder

geschikt om de Waddenzee mee te bevaren. Daarnaast lieten de voorzieningen in de haven aanvankelijk te wensen over. Door het gebrek aan verlichting viel er geregeld een bemanningslid tussen wal en schip. Toen de burgemeester poolshoogte kwam nemen in de haven overkwam hem hetzelfde. Het laat zich raden: de verlichting was na dit incident snel geregeld.

Na de afsluiting van de Lauwerszee nam de haven van Lauwersoog de functie over van de havens van Oostmahorn en Zoutkamp. Toch is de garnalenvisserij nog altijd sterk verbonden met Zoutkamp: nog steeds worden de garnalen vanuit Lauwersoog naar het dorp gebracht en verwerkt in het productiecentrum van Heiploeg, de grootste garnalenleverancier van Europa.

DE VERHALEN
VAN GRONINGEN

deverhalenvangroningen.nl